ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Β΄ ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΕΜΠΤΗ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2003
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ : ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Α. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το παρακάτω κείμενο:

Hannibal, dux Carthaginiensis, VI et XX annos natus, omnes gentes Hispaniae bello superavit et Saguntum vi expugnavit. Postea Alpes, quae Italiam ab Gallia seiungunt, cum elephantis transiit. Ubi in Italia fuit, apud Ticinum, Trebiam, Trasumenum et Cannas copias Romanorum profligavit et delevit. Populus Romanus cladem Cannensem pavidus audivit.

.....

Germanorum vita omnis in venationibus atque in studiis rei militaris consistit. Germani non student agriculturae; lacte, caseo et carne nutriuntur. Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur. Cum civitas bellum gerit, magistratus creantur cum vitae necisque potestate.

Μονάδες 40

Β. Παρατηρήσεις

1.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω συνεκφορές:
omnes gentes: τη γενική του πληθυντικού αριθμού
populus Romanus: την κλητική του ενικού αριθμού
cladem Cannensem: τη γενική του ενικού αριθμού
rei militaris: την αφαιρετική του ενικού αριθμού
locis frigidissimis: την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού.

Μονάδες 10

β. quae: Να κλιθεί η αντωνυμία του ίδιου γένους στον ενικό αριθμό.

Μονάδες 2,5

2.α. **superavit:** Να γράψετε τις μετοχές της ενεργητικής φωνής του ρήματος και στα τρία γένη.

Μονάδες 2

gerit: Να γράψετε τα απαρέμφατα του ρήματος στην ενεργητική φωνή.

Μονάδες 3

β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ρήματα:
transiit: το γ΄ πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα στη φωνή που βρίσκεται
fuit: το β΄ ενικό πρόσωπο της οριστικής του συντελεσμένου μέλλοντα
audivit: το γ΄ ενικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα στη μέση φωνή
habent: το β΄ πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του παρακειμένου στη φωνή που βρίσκεται
lavantur: το α΄ πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του παρατατικού στη φωνή που βρίσκεται.

Μονάδες 7,5

3.α. **Hannibal omnes gentes Hispaniae bello superavit et Saguntum vi expugnavit**: Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

Μονάδες 7,5

β. *Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τις παρακάτω λέξεις με τους συντακτικούς χαρακτηρισμούς τους και να σημειώσετε δίπλα στην καθεμιά την ένδειξη* ***Σωστό*** *ή* ***Λάθος****:*
dux: επεξήγηση στο ουσιαστικό Hannibal
quae: αντικείμενο στο ρήμα seiungunt
vita: υποκείμενο στο ρήμα consistit
agriculturae: αντικείμενο στο ρήμα student
frigidissimis: κατηγορούμενο στο ουσιαστικό locis.

Μονάδες 5

4.α. **Populus Romanus cladem pavidus audivit**: Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους όρους της πρότασης.

Μονάδες 7,5

β. **Germani non student agriculturae**: Να μετατρέψετε την παραπάνω πρόταση σε απαρεμφατική εξαρτώμενη από τη φράση: **Caesar narrat (διηγείται)...**

Μονάδες 5

5.α. Ποιοι πεζογράφοι της εποχής του Κικέρωνα, εκτός από τον Βάρρωνα, διαπρέπουν στην ιστοριογραφία και σε ποιο είδος εξειδικεύεται ο καθένας;

Μονάδες 6

β. *Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τα έργα της* ***Στήλης Α*** *και δίπλα στο καθένα το δημιουργό που αντιστοιχεί σωστά στο κάθε έργο από τη* ***Στήλη Β****.*

Στήλη Α	***Στήλη Β***
Αινειάδα (Aeneis)	Τίτος Λίβιος
Ωδές (Carmina)	Πόπλιος Βεργίλιος Μάρων
Μεταμορφώσεις (Metamorphoseon libri)	Λουκρήτιος
Για τη φύση των πραγμάτων (De rerum natura)	Κόιντος Οράτιος Φλάκκος
	Οβίδιος
	Μάρκος Τύλλιος Κικέρων

Μονάδες 4